

Προτεινόμενες Λύσεις
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2022
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α

A1. α. Σωστό , β. Λάθος , γ. Σώστο , δ. Σωστό , ε. Λάθος **A2. β. @** **A3. γ.**

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Β

B1. Ανεργία τριβής: Ανεργία τριβής είναι εκείνη η οποία οφείλεται στην αδυναμία της αγοράς εργασίας να απορροφήσει άμεσα ανέργους, παρότι υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας, για τις οποίες οι άνεργοι έχουν τα απαραίτητα προσόντα και επαγγελματική εξειδίκευση. Η ανεργία τριβής οφείλεται στην αδυναμία των εργατών να εντοπίζουν αμέσως τις επιχειρήσεις με τις κενές θέσεις και στην αδυναμία των επιχειρήσεων να εντοπίσουν τους άνεργους εργάτες. Επίσης μπορεί να οφείλεται στη γεωγραφική απόσταση μεταξύ της περιοχής όπου υπάρχει ανεργία και αυτής όπου υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας. Γενικότερα οφείλεται στην έλλειψη ενός αποτελεσματικού συστήματος πληροφοριών για ύπαρξη ανέργων και επιχειρήσεων με κενές θέσεις εργασίας.

B2. Διαρθρωτική ανεργία: Όταν σε μια οικονομία υπάρχουν άνεργοι και κενές θέσεις εργασίας, αλλά οι άνεργοι δεν μπορούν να απασχοληθούν στις υπάρχουσες κενές θέσεις, επειδή υπάρχει αναντιστοιχία ανάμεσα στα προσόντα και την ειδικότητα των ανέργων και σ' αυτά που απαιτούνται για την κάλυψη των κενών θέσεων, η ανεργία αυτή ονομάζεται διαρθρωτική. Για παράδειγμα, είναι δυνατόν σε μια οικονομία να υπάρχει ανεργία μηχανικών και έλλειψη λογιστών, ή να υπάρχει ανεργία για τους βιομηχανικούς εργάτες και έλλειψη ξενοδοχειακών υπαλλήλων. Η διαρθρωτική ανεργία οφείλεται σε τεχνολογικές μεταβολές, οι οποίες δημιουργούν νέα επαγγέλματα και αχρηστεύουν άλλα, και σε αλλαγές στη διάρθρωση της ζήτησης, οι οποίες αυξάνουν τη ζήτηση ορισμένων προϊόντων και ταυτόχρονα μειώνουν τη ζήτηση άλλων. Όπως είναι φανερό, η διαρθρωτική ανεργία δημιουργείται από τη δυσαναλογία προσφοράς και ζήτησης των διάφορων ειδικοτήσεων. Η μείωσή της απαιτεί επανεκπαίδευση των ανέργων, ώστε να αποκτήσουν τις ειδικεύσεις στις οποίες υπάρχει έλλειψη. Διαφορετικά, η διαρθρωτική ανεργία μπορεί να είναι μεγάλης διάρκειας.

B3. Η ανεργία έχει τρεις βασικές οικονομικές συνέπειες. **Πρώτον:** Αποτελεί απώλεια παραγωγικών δυνάμεων, δηλαδή της εργασίας των ανέργων, η οποία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί στην παραγωγική διαδικασία. **Δεύτερον:** Σημαίνει απώλεια εισοδήματος για τον άνεργο και την οικογένειά του. **Τρίτον:** Επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, λόγω της παροχής των επιδομάτων ανεργίας προς τους ανέργους.

Φυσικά οι συνέπειες της ανεργίας είναι ευρύτερες, γιατί η κατάσταση της ανεργίας μπορεί να είναι εξαιρετικά επώδυνη για τον άνεργο και την οικογένειά του αφού, εκτός από την έλλειψη εισοδήματος, μειώνει την κοινωνική του θέση, δημιουργεί προβλήματα αυτοσεβασμού, οικογενειακών τριβών, κτλ. Με άλλα λόγια, πέρα από τις οικονομικές συνέπειες, η ανεργία δημιουργεί σοβαρά κοινωνικά προβλήματα.

ΟΜΑΔΑ ΤΡΙΤΗ

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

	X	Ψ	KE _X	KE _Ψ
A	0	265		
			$\frac{1}{2}$	2
B	50	240		
			1	1
Γ	100	190		
			3	$\frac{1}{3}$
Δ	130	100		
			5	$\frac{1}{5}$
E	150	0		

Ισχύει ότι: $KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X}$ και $KE_\Psi = \frac{\Delta X}{\Delta\Psi}$ άρα, $KE_X \cdot KE_\Psi = 1$.

$$(A \rightarrow B): KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{265 - 240}{50 - 0} = \frac{25}{50} \Rightarrow KE_{X_{A \rightarrow B}} = \frac{1}{2}$$

$$(B \rightarrow A): KE_\Psi = \frac{1}{KE_X} \Rightarrow KE_{\Psi_{B \rightarrow A}} = 2$$

$$(B \rightarrow \Gamma): KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 1 = \frac{240 - \Psi_\Gamma}{100 - 50} \Rightarrow 1 \cdot 50 = 240 - \Psi_\Gamma \Rightarrow \Psi_\Gamma = 190$$

$$(\Delta \rightarrow \Gamma): KE_\Psi = \frac{1}{KE_X} \Rightarrow KE_{\Psi_{\Delta \rightarrow \Gamma}} = 3$$

$$(\Delta \rightarrow E): KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{100 - 0}{X_E - 130} \Rightarrow X_E - 130 = \frac{100}{5} \Rightarrow X_E = 150$$

Γ2.

	X	Ψ	KE _X
B	50	240	
B'	;	220	1
Γ	100	190	

$$(B' \rightarrow \Gamma): KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Rightarrow 1 = \frac{220 - 190}{100 - X_{B'}} \Rightarrow 100 - X_{B'} = 30 \Rightarrow X_{B'} = 70$$

Άρα, όταν παράγονται 220 μονάδες από το αγαθό Ψ, η μέγιστη ποσότητα του αγαθού X είναι 70 μονάδες.

Γ3. Από το προηγούμενο ερώτημα γνωρίζουμε ότι για $X_{B'} = 70$ μονάδες, έχουμε $\Psi_{B'} = 220$ μονάδες.

	X	Ψ	ΚΕ _Ψ
A	0	265	
A'	20	;	2
B	50	240	

$$(A' \rightarrow A): KE_{\Psi} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} \Rightarrow 2 = \frac{20-0}{265-\Psi_{A'}} \Rightarrow 265 - \Psi_{A'} = \frac{20}{2} \Rightarrow \Psi_{A'} = 255$$

Άρα, προκειμένου να αυξηθεί η παραγωγή του X από 20 σε 70 μονάδες, πρέπει να θυσιάσουν: $255 - 220 = 35$ μονάδες από το αγαθό Ψ.

Γ4. • Κ (X = 110, Ψ = 150)

	X	Ψ	ΚΕ _X
Γ	100	190	
Γ'	110	;	3
Δ	130	100	

$$(Γ' \rightarrow Δ): KE_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 3 = \frac{\Psi_{Γ'} - 100}{130 - 100} \Rightarrow 3 \cdot 20 = \Psi_{Γ'} - 100 \Rightarrow \Psi_{Γ'} = 160 > 150$$

Άρα, ο συνδυασμός Κ (X = 110, Ψ = 150) είναι **εφικτός**.

• Λ (X = 134, Ψ = 80)

	X	Ψ	ΚΕ _X
Δ	130	100	
Δ'	134	;	5
Ε	150	0	

$$(Δ' \rightarrow Ε): KE_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 5 = \frac{\Psi_{Δ'} - 0}{150 - 134} \Rightarrow 5 \cdot 16 = \Psi_{Δ'} \Rightarrow \Psi_{Δ'} = 80$$

Άρα, ο συνδυασμός Λ (X = 134, Ψ = 80) είναι **μέγιστος εφικτός**.

Γ5. Ο συνδυασμός Κ είναι εφικτός, δηλαδή ο παραγωγικός συντελεστής εργασία υποαπασχολείται. Επομένως, η οικονομία βρίσκεται στη φάση της **καθόδου ή ύφεσης**. Όσο η ανεργία μειώνεται, η παραγωγή της οικονομίας μετακινείται προς τα δεξιά και τείνει να ακουμπήσει επί της Κ.Π.Δ. Αυτή είναι η φάση της **ανόδου ή άνθησης**. Όταν ο συνδυασμός πλέον είναι ο Λ, ο οποίος είναι μέγιστος εφικτός, η οικονομία βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο της ανοδικής της πορείας, η ανεργία είναι μηδαμινή και υπάρχει έντονη τάση για άνοδο των τιμών. Αυτή είναι η φάση της **κρίσης**.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. • Q_D : ισοσκελής υπερβολή $\rightarrow Q_D = \frac{A}{P}$, όπου $A = P \cdot Q_D = \Sigma\Delta$.

$\Sigma\Delta_0 = P_0 \cdot Q_0 = 10 \cdot 20 \Rightarrow \Sigma\Delta_0 = 200$ χρηματικές μονάδες. Άρα, $A = 200$.

Συνεπώς, $Q_D = \frac{200}{P}$.

• Q_S : διέρχεται από την αρχή των αξόνων $\rightarrow Q_S = \delta P$.

Για $P_0 = 10$ χρηματικές μονάδες και $Q_0 = 20$ μονάδες προϊόντος: $20 = \delta \cdot 10 \Rightarrow \delta = 2$.

Συνεπώς, $Q_S = 2P$.

Δ2. Για $P_K = 12,5$ χρηματικές μονάδες, έχουμε:

$Q_{D_K} = \frac{200}{12,5} \Rightarrow Q_{D_K} = 16$ μονάδες προϊόντος και $Q_{S_K} = 2 \cdot 12,5 \Rightarrow Q_{S_K} = 25$ μονάδες προϊόντος.

Κρατική Επιβάρυνση = $P_K \cdot (Q_{S_K} - Q_{D_K}) = 12,5 \cdot (25 - 16) = 12,5 \cdot 9 \Rightarrow$

Κρατική Επιβάρυνση = **112,5** χρηματικές μονάδες.

Δ3. Για $P_K = 12,5$ χρηματικές μονάδες, έχουμε:

πλεόνασμα = $Q_{S_K} - Q_{D_K} = 25 - 16 \Rightarrow$ πλεόνασμα = 9 μονάδες προϊόντος.

Έσοδα Κράτους = $P_0 \cdot$ πλεόνασμα = $10 \cdot 9 \Rightarrow$ Έσοδα Κράτους = 90 χρηματικές μονάδες.

Τελική Κρατική Επιβάρυνση = Κρατική Επιβάρυνση - Έσοδα Κράτους = $112,5 - 90 \Rightarrow$

Τελική Κρατική Επιβάρυνση = **22,5** χρηματικές μονάδες.

Δ4. • Στην τιμή ισορροπίας: $\Sigma\Delta_0 = P_0 \cdot Q_0 = 10 \cdot 20 \Rightarrow \Sigma\Delta_0 = 200$ χρηματικές μονάδες.

• Στην κατώτατη τιμή: $\Sigma\Delta_K = P_K \cdot Q_{D_K} = 12,5 \cdot 16 \Rightarrow \Sigma\Delta_K = 200$ χρηματικές μονάδες.

$\% \Delta(\Sigma\Delta) = \frac{\Sigma\Delta_K - \Sigma\Delta_0}{\Sigma\Delta_0} \cdot 100 = \frac{200 - 200}{200} \cdot 100 \Rightarrow \% \Delta(\Sigma\Delta) = 0\%$

Η ποσοστιαία μεταβολή της Συνολικής Δαπάνης είναι μηδενική, δηλαδή η Συνολική Δαπάνη παραμένει σταθερή. Αυτό συμβαίνει διότι η συνάρτηση ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή.

Δ5. Σε ένα κανονικό αγαθό, όταν αυξάνεται το εισόδημα των καταναλωτών (ceteris paribus), αυξάνεται η ζήτηση για το αγαθό αυτό.

$Q_{D'} = Q_D + \frac{20}{100} \cdot Q_D = \frac{200}{P} + \frac{20}{100} \cdot \frac{200}{P} = \frac{200}{P} + \frac{40}{P} \Rightarrow Q_{D'} = \frac{240}{P}$.